

Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

► **B**

► **C1** DYREKTYWA RADY 2009/71/EURATOM ◀

z dnia 25 czerwca 2009 r.

ustanawiająca wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych

(Dz.U. L 172 z 2.7.2009, s. 18)

zmieniona przez:

Dziennik Urzędowy

nr   strona   data

► **M1**   Dyrektywa Rady 2014/87/Euratom z dnia 8 lipca 2014 r.

L 219   42   25.7.2014

sprostowana przez:

► **C1**   Sprostowanie, Dz.U. L 260 z 3.10.2009, s. 40 (2009/71/Euratom)

▼B► C1 DYREKTYWA RADY 2009/71/EURATOM ◀

z dnia 25 czerwca 2009 r.

ustanawiająca wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 31 i 32,

uwzględniając wniosek Komisji, sporządzony po uzyskaniu opinii grupy osób mianowanych przez Komitet Naukowo-Techniczny spośród ekspertów naukowych państw członkowskich, oraz po konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Artykuł 2 lit. b) Traktatu przewiduje utworzenie jednolitych norm bezpieczeństwa w celu ochrony zdrowia pracowników i ludności.
- (2) Artykuł 30 Traktatu przewiduje ustanowienie w ramach Wspólnoty podstawowych norm ochrony zdrowia pracowników i ludności przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego.
- (3) Dyrektywa Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiająca podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego ⁽³⁾ ustanawia podstawowe normy bezpieczeństwa. Przepisy tej dyrektywy zostały uzupełnione bardziej szczegółowymi przepisami.
- (4) Europejski Trybunał Sprawiedliwości (dalej zwany „Trybunałem Sprawiedliwości”) uznał w swoim orzecznictwie ⁽⁴⁾, że Wspólnota dzieli kompetencje ze swoimi państwami członkowskimi w obszarach objętych Konwencją bezpieczeństwa jądrowego ⁽⁵⁾.
- (5) Trybunał Sprawiedliwości uznał w swoim orzecznictwie, że postanowienia rozdziału 3 Traktatu, dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, stanowią spójną całość przekazującą Komisji uprawnienia w dość znacznym zakresie, w celu ochrony ludności i środowiska przed ryzykiem skażenia promieniotwórczego.
- (6) Trybunał Sprawiedliwości uznał w swoim orzecznictwie, że nałożone na Wspólnotę na mocy art. 2 lit. b) Traktatu zadanie utworzenia jednolitych norm bezpieczeństwa w celu ochrony zdrowia ludności i pracowników, nie oznacza, że po ustanowieniu takich norm państwa członkowskie nie mogą zapewniać bardziej rygorystycznych środków ochrony.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 10 czerwca 2009 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 22 kwietnia 2009 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Dz.U. L 159 z 29.6.1996, s. 1.

⁽⁴⁾ C-187/87 (Rec. 1988, s. 5013), C-376/90 (Rec. 1992, s. I-6153) oraz C-29/99 (Rec. 2002, s. I-11221).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 318 z 11.12.1999, s. 21.

▼ B

- (7) Decyzja Rady 87/600/Euratom z dnia 14 grudnia 1987 r. w sprawie wspólnotowych warunków wczesnej wymiany informacji w przypadku zdarzenia radiacyjnego⁽¹⁾ ustanowiła ramy dla powiadamiania i przekazywania informacji, które będą wykorzystywane przez państwa członkowskie w celu ochrony ludności w przypadku zdarzenia radiacyjnego. Dyrektywa Rady 89/618/Euratom z dnia 27 listopada 1989 r. w sprawie informowania ogółu społeczeństwa o środkach ochrony zdrowia, które będą stosowane, oraz działaniach, jakie należy podjąć w przypadku zdarzenia radiacyjnego⁽²⁾, nałożyła na państwa członkowskie obowiązek informowania ludności w przypadku zdarzenia radiacyjnego.
- (8) Odpowiedzialność krajowa państw członkowskich za bezpieczeństwo jądrowe obiektów jądrowych jest podstawową zasadą leżącą u podstaw regulacji dotyczących bezpieczeństwa jądrowego, opracowanych na poziomie międzynarodowym, ustanowioną w Konwencji bezpieczeństwa jądrowego. Zasada odpowiedzialności krajowej oraz zasada pierwotnej odpowiedzialności posiadacza zezwolenia za bezpieczeństwo jądrowe obiektów jądrowych podlegające nadzorowi właściwego krajowego organu regulacyjnego powinny zostać wzmocnione, a rola i niezależność właściwych organów regulacyjnych powinna zostać wzmocniona niniejszą dyrektywą.
- (9) Każde z państw członkowskich może decydować o swoim koszyku energetycznym zgodnie z odpowiednimi politykami krajowymi.
- (10) Przy opracowywaniu odpowiednich ram krajowych na mocy niniejszej dyrektywy należy wziąć pod uwagę warunki krajowe.
- (11) Państwa członkowskie wdrożyły już środki umożliwiające im osiągnięcie wysokiego poziomu bezpieczeństwa jądrowego we Wspólnocie.
- (12) Mimo że niniejsza dyrektywa dotyczy przede wszystkim bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych, ważne jest również zapewnienie bezpiecznej gospodarki wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi, w tym w obiektach do ich przechowywania i składowania.
- (13) Państwa członkowskie powinny dokonać, w stosownych przypadkach, oceny odpowiednich zasad bezpieczeństwa ustanowionych przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej⁽³⁾, które powinny stanowić ramy postępowania, które państwa członkowskie powinny uwzględnić podczas wdrażania niniejszej dyrektywy.
- (14) Przydatne jest wykorzystanie procesu, podczas którego krajowe organy odpowiedzialne za bezpieczeństwo w państwach członkowskich posiadających na swoim terytorium elektrownie jądrowe współpracowały w ramach Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych (WENRA) i określiły wiele referencyjnych poziomów bezpieczeństwa dla jądrowych reaktorów energetycznych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 371 z 30.12.1987, s. 76.

⁽²⁾ Dz.U. L 357 z 7.12.1989, s. 31.

⁽³⁾ Podstawy bezpieczeństwa MAEA: Podstawowe zasady bezpieczeństwa nr SF-1 (2006) z serii norm bezpieczeństwa MAEA.

▼ B

- (15) Po wezwaniu przez Radę do ustanowienia grupy wysokiego szczebla na poziomie UE, co zawarto w jej konkluzjach z dnia 8 maja 2007 r. w sprawie bezpieczeństwa jądrowego oraz bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi, decyzją Komisji 2007/530/Euratom z 17 lipca 2007 r. dotyczącą powołania Europejskiej Grupy Wysokiego Szczebla ds. Bezpieczeństwa Jądrowego i Gospodarowania Odpadami⁽¹⁾ ustanowiono europejską grupę organów regulacyjnych ds. bezpieczeństwa jądrowego (ENSREG), która ma przyczynić się do osiągnięcia celów Wspólnoty w zakresie bezpieczeństwa jądrowego.
- (16) Przydatne jest ustanowienie jednolitej struktury sprawozdań państw członkowskich dla Komisji w sprawie wdrażania niniejszej dyrektywy. Z uwagi na znaczne doświadczenie członków ENSREG grupa ta mogłaby wnieść istotny wkład w tym zakresie, ułatwiając tym samym konsultacje i współpracę krajowych organów regulacyjnych.
- (17) Na 5-tym posiedzeniu w dniu 15 października 2008 r. ENSREG przyjął dziesięć zasad, które mają być stosowane podczas przygotowywania dyrektywy o bezpieczeństwie jądrowym, jak podano w protokole posiedzenia z dnia 20 listopada 2008 r.
- (18) Postępy w technologii jądrowej, doświadczenia zdobyte podczas eksploatacji i badań nad bezpieczeństwem oraz doskonalenie ram regulacyjnych mogłyby mieć wpływ na dalszą poprawę bezpieczeństwa. Państwa członkowskie powinny brać te czynniki pod uwagę przy wypełnianiu zobowiązania do utrzymywania i poprawy bezpieczeństwa, rozszerzając swój program jądrowy lub podejmując decyzje o wykorzystaniu energii jądrowej po raz pierwszy.
- (19) Przygotowanie silnej kultury bezpieczeństwa obiektów jądrowych jest jedną z podstawowych zasad zarządzania bezpieczeństwem koniecznych do zapewnienia bezpiecznej eksploatacji tych obiektów.
- (20) Utrzymanie i dalsze rozwijanie fachowej wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa jądrowego powinno być oparte, między innymi, na lekcji z doświadczeń eksploatacyjnych w przeszłości oraz, w stosownych przypadkach, na wykorzystaniu postępów w metodologii i nauce.
- (21) W przeszłości państwa członkowskie przeprowadzały samooceny w ścisłym powiązaniu z międzynarodowymi przeglądami zewnętrznymi pod auspicjami MAEA w ramach misji IRRT (*International Regulatory Review Team*) i IRRS (*Integrated Regulatory Review Service*). Te samooceny i misje prowadzone

⁽¹⁾ Dz.U. L 195 z 27.7.2007, s. 44.

▼B

były z inicjatywy państw członkowskich na zasadzie dobrowolności w duchu otwartości i przejrzystości. Samooceny i towarzyszące im zewnętrzne przeglądy infrastruktury prawnej, regulacyjnej i organizacyjnej powinny mieć na celu wzmocnienie i poprawę krajowych ram państw członkowskich, uznając jednocześnie ich kompetencje w zapewnianiu bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych na ich terytorium. Samooceny i następujące po nich międzynarodowe zewnętrzne przeglądy nie są ani inspekcją, ani audytem, lecz mechanizmem wzajemnego uczenia się, który dopuszcza różne podejścia do organizacji i praktyk właściwego organu regulacyjnego, uwzględniając jednocześnie uwarunkowania regulacyjne, techniczne i polityczne państwa członkowskiego, które przyczyniają się do zapewnienia silnego systemu bezpieczeństwa jądrowego. Międzynarodowy przegląd zewnętrzny powinien być postrzegany jako możliwość wymiany profesjonalnych doświadczeń i dzielenia się naukami i dobrymi wzorcami w duchu otwartości i współpracy, raczej na zasadzie rad partnerów, a nie kontroli lub osądu. Uznając potrzebę elastyczności i dostosowania w odniesieniu do różnych systemów istniejących w państwach członkowskich, państwo członkowskie powinno móc samo określać, które części jego systemu zostaną poddane przeglądowi zewnętrznemu, mającemu na celu ciągłą poprawę bezpieczeństwa jądrowego.

- (22) Zgodnie z pkt 34 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽¹⁾ zachęca się państwa członkowskie do sporządzania, dla ich własnych celów i w interesie Wspólnoty, własnych tabel, które w możliwie najszerszym zakresie odzwierciedlają korelacje pomiędzy niniejszą dyrektywą a środkami transpozycji, oraz do podawania ich do wiadomości publicznej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ 1

▼M1**CELE, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE****▼B***Artykuł 1***Cele**

Celami niniejszej dyrektywy są:

- a) ustanowienie ram wspólnotowych w celu utrzymania ciągłej poprawy i promowania bezpieczeństwa jądrowego i jego regulacji;
- b) zapewnienie wprowadzenia przez państwa członkowskie odpowiednich rozwiązań krajowych zapewniających wysoki poziom bezpieczeństwa jądrowego, aby chronić pracowników i ludność przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego z obiektów jądrowych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, s. 1.

▼ B*Artykuł 2***Zakres****▼ M1**

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wszelkich cywilnych obiektów jądrowych podlegających obowiązkowi posiadania zezwolenia.

▼ B

2. Niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia państwom członkowskim przyjmowania bardziej restrykcyjnych środków bezpieczeństwa w zakresie objętym niniejszą dyrektywą, zgodnie z prawem wspólnotowym.

▼ M1

3. Niniejsza dyrektywa uzupełnia podstawowe normy, o których mowa w art. 30 Traktatu, w zakresie bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych oraz pozostaje bez uszczerbku dla obowiązującego prawodawstwa wspólnotowego w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ludności przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego, w szczególności dla dyrektywy Rady 2013/59/Euratom ⁽¹⁾.

▼ B*Artykuł 3***Definicje**

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

1) „obiekty jądrowe” oznaczają:

▼ M1

a) elektrownię jądrową, zakład wzbogacania, zakład wytwarzania paliwa jądrowego, zakład przetwarzania, reaktor badawczy, przechowalnik wypalonego paliwa; oraz

▼ B

b) obiekty służące do przechowywania odpadów promieniotwórczych znajdujące się w tym samym miejscu i bezpośrednio związane z obiektami jądrowymi wymienionymi w lit. a);

2) „bezpieczeństwo jądrowe” oznacza osiągnięcie odpowiednich warunków eksploatacji, zapobieganie awariom i łagodzenie ich skutków, czego wynikiem jest ochrona pracowników i ludności przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego z obiektów jądrowych;

3) „właściwy organ regulacyjny” oznacza organ lub system organów wyznaczonych w państwie członkowskim w dziedzinie regulacji bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych, o czym mowa w art. 5;

4) „zezwolenie” oznacza każdy dokument wydany na mocy jurysdykcji państwa członkowskiego w celu przyznania odpowiedzialności za lokalizację, projektowanie, budowę, rozruch i eksploatację lub likwidację obiektów jądrowych;

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 2013/59/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r. ustanawiająca podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego oraz uchylająca dyrektywy 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (Dz.U. L 13 z 17.1.2014, s. 1).

▼ B

- 5) „posiadacz zezwolenia” oznacza osobę prawną lub fizyczną odpowiedzialną za całość obiektu jądrowego na podstawie zezwolenia;

▼ M1

- 6) „awaria” oznacza jakiegokolwiek niezamierzone zdarzenie, którego skutki lub potencjalne skutki są istotne z punktu widzenia ochrony przed promieniowaniem lub bezpieczeństwa jądrowego;
- 7) „incydent” oznacza jakiegokolwiek niezamierzone zdarzenie, którego skutki lub potencjalne skutki nie są istotne z punktu widzenia ochrony przed promieniowaniem lub bezpieczeństwa jądrowego;
- 8) „nieprawidłowa eksploatacja” oznacza proces eksploatacyjny odbiegający od normalnej eksploatacji, którego wystąpienia oczekuje się przynajmniej raz w okresie eksploatacji obiektu, ale który, ze względu na właściwe rozwiązania projektowe, nie powoduje istotnych szkód wobec elementów ważnych z punktu widzenia bezpieczeństwa ani nie stwarza sytuacji awaryjnej;
- 9) „warunki projektowe” oznaczają zakres warunków i zdarzeń wyraźnie uwzględnionych w projekcie obiektu jądrowego, włączając modernizacje, zgodnie z ustalonymi kryteriami, aby obiekt ten mógł je wytrzymać bez przekroczenia dozwolonych limitów poprzez planowane działanie systemów bezpieczeństwa;
- 10) „awaria projektowa” oznacza warunki awaryjne, na które obiekt został zaprojektowany według ustalonych kryteriów projektowych i w przypadku których uszkodzenia paliwa, w odpowiednich przypadkach, oraz uwolnienie substancji promieniotwórczych utrzymywane są w dozwolonych granicach;
- 11) „ciężkie warunki” oznaczają warunki awaryjne poważniejsze niż warunki związane z awariami projektowymi; warunki te mogą być spowodowane mnogimi uszkodzeniami, takimi jak całkowita utrata wszystkich ciągów systemu bezpieczeństwa, lub skrajnie nieprawdopodobnym zdarzeniem.

▼ B

ROZDZIAŁ 2

OBOWIĄZKI**▼ M1**

SEKCJA 1

Obowiązki ogólne**▼ B**

Artykuł 4

Ramy prawne, regulacyjne i organizacyjne**▼ M1**

1. Państwa członkowskie ustanawiają i utrzymują krajowe ramy prawne, regulacyjne i organizacyjne (zwane dalej „ramami krajowymi”) bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych. W ramach krajowych przewiduje się w szczególności:

- a) podział odpowiedzialności i koordynację poszczególnych organów państwa;

▼ M1

- b) krajowe wymogi bezpieczeństwa jądrowego obejmujące wszystkie etapy cyklu istnienia obiektów jądrowych;
- c) system wydawania zezwoleń i zakaz eksploatacji obiektów jądrowych bez zezwolenia;
- d) system kontroli dozorowej bezpieczeństwa jądrowego wykonywanej przez właściwy organ regulacyjny;
- e) skuteczne i proporcjonalne działania na rzecz egzekwowania przepisów, w tym, w odpowiednich przypadkach, działania naprawcze lub zawieszenie eksploatacji oraz zmianę lub cofnięcie zezwolenia.

W gestii państw członkowskich pozostaje określenie sposobu, w jaki przyjmowane są krajowe wymogi bezpieczeństwa jądrowego, o których mowa w lit. b), oraz określenie instrumentów ich realizacji.

▼ B

- 2. Państwa członkowskie zapewniają, aby ramy krajowe były utrzymywane i ulepszone z odpowiednim uwzględnieniem doświadczeń z eksploatacji, wniosków z analiz bezpieczeństwa przygotowywanych dla eksploatowanych obiektów jądrowych, rozwoju technologii i wyników badań nad bezpieczeństwem, gdy są dostępne i stosowne do potrzeb.

*Artykuł 5***Właściwy organ regulacyjny**

- 1. Państwa członkowskie ustanawiają i utrzymują właściwy organ regulacyjny w zakresie bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych.

▼ M1

- 2. Państwa członkowskie zapewniają rzeczywistą niezależność właściwego organu regulacyjnego od nieuprawnionego wpływu na regulacyjny proces decyzyjny. W tym celu państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie w ramach krajowych wymogu, aby właściwy organ regulacyjny:

- a) był funkcjonalnie oddzielony od wszelkich innych podmiotów lub organizacji zaangażowanych w promowanie lub wykorzystywanie energii jądrowej i by przy wykonywaniu swoich zadań regulacyjnych nie występował o instrukcje do takich podmiotów lub organizacji ani ich od nich nie przyjmował;
- b) podejmował decyzje regulacyjne w oparciu o solidne i przejrzyste wymogi w zakresie bezpieczeństwa jądrowego;
- c) otrzymywał celowe i odpowiednie środki budżetowe umożliwiające realizację jego zadań regulacyjnych zdefiniowanych w ramach krajowych i był odpowiedzialny za wykonanie przyznanego budżetu;
- d) zatrudniał odpowiednią liczbę pracowników posiadających kwalifikacje, doświadczenie i wiedzę fachową niezbędne do wykonywania jego obowiązków. Może on korzystać z zewnętrznych zasobów technicznych i wiedzy fachowej wspomagających jego funkcje regulacyjne;
- e) ustanawiał procedury zapobiegania ewentualnym konfliktom interesów i ich rozwiązywania;

▼ **M1**

f) dostarczał informacji dotyczących bezpieczeństwa jądowego bez konieczności uzyskania zezwolenia ze strony jakiegokolwiek innego podmiotu lub organizacji, pod warunkiem że działanie takie nie narusza nadrzędnych interesów, takich jak ochrona bezpieczeństwa, uznanych we właściwym ustawodawstwie lub międzynarodowych aktach prawnych.

3. Państwa członkowskie zapewniają właściwemu organowi regulacyjnemu uprawnienia niezbędne do wypełniania jego obowiązków związanych z ramami krajowymi opisanymi w art. 4 ust. 1. W tym celu państwa członkowskie zapewniają, by ramy krajowe powierzały właściwym organom regulacyjnym wykonywanie następujących głównych zadań regulacyjnych:

- a) proponowanie, określanie lub uczestniczenie w określaniu krajowych wymogów bezpieczeństwa jądowego;
- b) wymaganie od posiadacza zezwolenia zgodności i wykazania zgodności z krajowymi wymogami bezpieczeństwa jądowego i warunkami stosownego zezwolenia;
- c) weryfikowanie tej zgodności przez oceny i kontrole regulacyjne;
- d) przeprowadzanie lub proponowanie przeprowadzania skutecznych i proporcjonalnych działań na rzecz egzekwowania przepisów.

*Artykuł 6***Posiadacze zezwoleń**

Państwa członkowskie zapewniają, by ramy krajowe przewidywały następujące wymogi:

- a) odpowiedzialność za bezpieczeństwo jądowe obiektów jądowych spoczywa w pierwszym rzędzie na posiadaczu zezwolenia. Odpowiedzialność ta nie może być delegowana i obejmuje odpowiedzialność za działania wykonawców i podwykonawców, których działania mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo jądowe obiektu jądowego;
- b) ubiegając się o zezwolenie, wnioskodawca ma obowiązek przedłożenia dokumentów wykazujących bezpieczeństwo jądowe. Ich zakres i poziom szczegółowości są współmierne z potencjalną skalą i charakterem zagrożenia związanego z danym obiektem jądowym i jego lokalizacją;
- c) posiadacze zezwoleń mają — w praktycznie wykonalnym zakresie — regularnie oceniać i weryfikować bezpieczeństwo jądowe swoich obiektów jądowych oraz ciągle podnosić jego poziom, w sposób systematyczny i dający się zweryfikować. Obejmuje to sprawdzenie, czy istnieją środki zapobiegania awariom i ograniczania ich skutków, łącznie z weryfikacją stosowania rozwiązań z zakresu sekwencji poziomów bezpieczeństwa;
- d) posiadacze zezwoleń opracowują i wdrażają systemy zarządzania, w których bezpieczeństwo jądowe jest należytych priorytetem;
- e) posiadacze zezwoleń opracowują odpowiednie procedury i plany w zakresie działań w sytuacjach awaryjnych na terenie obiektu, w tym wytyczne zarządzania ciężkimi awariami lub równoważne plany, aby skutecznie reagować na awarie, by zapobiegać ich skutkom lub ograniczać je. Muszą one w szczególności:
  - (i) być spójne z innymi procedurami eksploatacyjnymi i okresowo podlegać ćwiczeniom, celem zweryfikowania ich praktyczności;

▼ **M1**

- (ii) mieć zastosowanie do awarii i ciężkich awarii, które mogą wystąpić podczas wszystkich trybów eksploatacji, i do takich, które mogą jednocześnie objąć kilka bloków lub oddziaływać na kilka bloków;
  - (iii) zawierać plany dotyczące otrzymywania pomocy z zewnątrz;
  - (iv) podlegać okresowym przeglądom i regularnym aktualizacjom, z uwzględnieniem doświadczeń wynikających z ćwiczeń i wniosków wyciągniętych po awariach;
- f) posiadacze zezwoleń zapewniają i utrzymują zasoby finansowe i zasoby ludzkie o odpowiednich kwalifikacjach i kompetencjach, konieczne do wypełnienia ich obowiązków w odniesieniu do bezpieczeństwa jądrowego obiektu jądrowego. Posiadacze zezwoleń zapewniają również, by wykonawcy i podwykonawcy, za których ponoszą odpowiedzialność, i których działania mogłyby mieć wpływ na bezpieczeństwo jądrowe obiektu jądrowego, posiadali niezbędne zasoby ludzkie o odpowiednich kwalifikacjach i kompetencjach, konieczne do wypełnienia ich obowiązków.

*Artykuł 7***Wiedza fachowa i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa jądrowego**

Państwa członkowskie zapewniają, aby ramy krajowe wymagały od wszystkich stron podjęcia kroków na rzecz kształcenia i szkolenia ich personelu odpowiedzialnego za kwestie związane z bezpieczeństwem jądrowym obiektów jądrowych, w celu zdobywania, utrzymania i dalszego rozwijania wiedzy fachowej oraz umiejętności w zakresie bezpieczeństwa jądrowego oraz gotowości na wypadek sytuacji awaryjnych na terenie obiektu.

*Artykuł 8***Transparentność**

1. Państwa członkowskie zapewniają udostępnianie pracownikom i ludności niezbędnych informacji związanych z bezpieczeństwem jądrowym obiektów jądrowych oraz, by ich uregulowania były dostępne dla pracowników i ludności, ze szczególnym uwzględnieniem organów lokalnych, ludności i zainteresowanych stron w sąsiedztwie obiektu jądrowego. Obowiązek ten obejmuje zapewnienie, by właściwy organ regulacyjny i posiadacze zezwoleń, w zakresie swojej odpowiedzialności, w ramach swojej polityki komunikowania się, udzielali:

- a) informacji o normalnych warunkach eksploatacji obiektów jądrowych — pracownikom i ludności; oraz
- b) niezwłocznych informacji w przypadku incydentów i awarii — pracownikom i ludności oraz właściwym organom regulacyjnym innych państw członkowskich w sąsiedztwie obiektu jądrowego.

2. Informacje muszą być udostępniane publicznie zgodnie z właściwym ustawodawstwem oraz międzynarodowymi aktami prawnymi, pod warunkiem że nie narusza to innych nadrzędnych interesów, takich jak ochrona bezpieczeństwa, uznanych we właściwym ustawodawstwie lub w międzynarodowych aktach prawnych.

▼ M1

3. Państwa członkowskie zapewniają, bez uszczerbku dla art. 5 ust. 2, by właściwy organ regulacyjny zaangażował się, w odpowiednich przypadkach, we współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa jądowego obiektów jądrowych z właściwymi organami regulacyjnymi innych państw członkowskich w sąsiedztwie obiektu jądrowego, m.in. za pomocą wymieniając się lub dzielenia informacjami.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby ludność miała odpowiednie możliwości faktycznego uczestnictwa w procesie podejmowania decyzji w sprawach związanych z udzielaniem zezwoleń dla obiektów jądrowych, zgodnie z właściwym ustawodawstwem oraz międzynarodowymi aktami prawnymi.

*SEKCJA 2****Obowiązkiszczegółowe****Artykuł 8a***Cel w zakresie bezpieczeństwa dla obiektów jądrowych**

1. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie w ramach krajowych bezpieczeństwa jądrowego wymogu, aby obiekty jądrowe były projektowane, lokalizowane, budowane, uruchamiane, eksploatowane i likwidowane, mając na względzie cel polegający na zapobieganiu awariom, a w przypadku zajścia awarii — ograniczaniu jej skutków i unikaniu:

- a) wczesnych uwolnień promieniotwórczych, które wymagałyby podjęcia poza terenem obiektu działań w sytuacji awaryjnej, lecz na wdrożenie których nie byłoby wystarczającego czasu;
- b) dużych uwolnień promieniotwórczych, które wymagałyby podjęcia środków ochronnych, które nie mogłyby być ograniczone w przestrzeni lub czasie.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby ramy krajowe wymagały, by cel określony w ust. 1:

- a) miał zastosowanie do obiektów jądrowych, dla których zezwolenie na budowę wydano po raz pierwszy po dniu 14 sierpnia 2014 r.;
- b) był wykorzystywany jako punkt odniesienia dla wdrażania we właściwym czasie praktycznie wykonalnych ulepszeń w dziedzinie bezpieczeństwa w istniejących obiektach jądrowych, w tym w ramach okresowych przeglądów bezpieczeństwa określonych w art. 8c lit. b).

*Artykuł 8b***Wdrożenie celu w zakresie bezpieczeństwa dla obiektów jądrowych**

1. Aby osiągnąć cel w zakresie bezpieczeństwa jądrowego określony w art. 8a, państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie w ramach krajowych wymogu, aby w przypadkach gdy ma zastosowanie sekwencja poziomów bezpieczeństwa, była ona stosowana tak, by zapewnić:

- a) minimalizację oddziaływania skrajnych zewnętrznych zagrożeń naturalnych i niezamierzonych zagrożeń spowodowanych przez człowieka;

▼ M1

- b) zapobieganie nieprawidłowej eksploatacji i uszkodzeniom;
- c) opanowanie nieprawidłowej eksploatacji i wykrywanie uszkodzeń;
- d) opanowanie awarii projektowych;
- e) opanowanie ciężkich warunków, w tym zapobieganie rozwojowi awarii i ograniczanie skutków ciężkich awarii;
- f) wprowadzenie struktur organizacyjnych zgodnych z art. 8d ust. 1.

2. Aby osiągnąć cel w zakresie bezpieczeństwa jądrowego określony w art. 8a, państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie w ramach krajowych wymogu, aby właściwy organ regulacyjny i posiadacz zezwolenia podjęli środki wspierania i podnoszenia poziomu skutecznej kultury bezpieczeństwa jądrowego. Środki te obejmują w szczególności:

- a) systemy zarządzania, które przyznają właściwy priorytet bezpieczeństwu jądrowemu i promują, na wszystkich poziomach personelu i kadry zarządzającej, możliwość kwestionowania skutecznej realizacji odnośnych zasad i praktyk bezpieczeństwa oraz odpowiednio wczesnego zgłaszania przez personel problemów związanych z bezpieczeństwem, zgodnie z art. 6 lit. d);
- b) ustalenia przyjęte przez posiadacza zezwolenia w zakresie rejestracji, oceny i dokumentowania istotnych wewnętrznych i zewnętrznych doświadczeń eksploatacyjnych;
- c) spoczywający na posiadaczu zezwolenia obowiązek zgłaszania właściwemu organowi regulacyjnemu zdarzeń, które potencjalnie mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo jądrowe; oraz
- d) działania na rzecz kształcenia i szkolenia zgodnie z art. 7.

*Artykuł 8c***Ocena początkowa i okresowe przeglądy bezpieczeństwa**

Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie w ramach krajowych wymogu, aby:

- a) udzielenie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego lub eksploatację obiektu jądrowego było oparte na odpowiedniej ocenie lokalizacji, specyficznej dla danego obiektu, wraz z wykazaniem bezpieczeństwa jądrowego w odniesieniu do krajowych wymogów bezpieczeństwa jądrowego w oparciu o cel określony w art. 8a;

▼ **M1**

- b) posiadacz zezwolenia podlegający kontroli dozorowej ze strony właściwego organu regulacyjnego systematycznie i regularnie, a co najmniej raz na dziesięć lat, poddawał ponownej ocenie bezpieczeństwa obiektu jądrowego zgodnie z art. 6 lit. c). Ta ponowna ocena bezpieczeństwa ma na celu zapewnienie zgodności z aktualnymi warunkami projektowymi i wskazuje dalsze możliwości podniesienia poziomu bezpieczeństwa, uwzględniając kwestie starzenia się, doświadczenie eksploatacyjne, najnowsze wyniki badań naukowych i postępy w dziedzinie standardów międzynarodowych, stosując jako punkt odniesienia cel określony w art. 8a.

*Artykuł 8d***Gotowość na sytuacje awaryjne i postępowanie w sytuacjach awaryjnych na terenie obiektu**

1. Bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 2013/59/Euratom państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie w ramach krajowych wymogu opracowania struktury organizacyjnej związanej z gotowością na sytuacje awaryjne i postępowaniem w sytuacjach awaryjnych na terenie obiektu, określającej wyraźny podział odpowiedzialności i koordynację między posiadaczem zezwolenia, właściwymi organami i organizacjami, z uwzględnieniem wszystkich faz sytuacji awaryjnej.

2. Państwa członkowskie zapewniają spójność i ciągłość wymaganych przez ramy krajowe ustaleń związanych z gotowością na sytuacje awaryjne i postępowaniem w sytuacjach awaryjnych na terenie obiektu z innymi ustaleniami dotyczącymi gotowości na sytuacje wyjątkowe i postępowania w sytuacjach wyjątkowych wymaganymi na mocy dyrektywy 2013/59/Euratom.

ROZDZIAŁ 2a

WZAJEMNE OCENY I SPRAWOZDAWCZOŚĆ*Artykuł 8e***Wzajemne oceny**

1. W celu ciągłej poprawy bezpieczeństwa jądrowego państwa członkowskie organizują co najmniej raz na dziesięć lat okresowe samooceny swoich ram krajowych i właściwych organów regulacyjnych oraz zapraszają do międzynarodowej wzajemnej oceny odpowiednich części swoich ram krajowych i właściwych organów regulacyjnych. Wyniki takich wzajemnych ocen przekazywane są państwu członkowskiemu i Komisji, gdy tylko są one dostępne.

2. Państwa członkowskie zapewniają, w skoordynowany sposób:
- a) przeprowadzenie oceny krajowej, w oparciu o specyficzne zagadnienie dotyczące bezpieczeństwa jądrowego istotnych obiektów jądrowych na ich terytorium;
  - b) zaproszenie wszystkich innych państw członkowskich i Komisji w charakterze obserwatora do wzajemnej oceny ocen krajowych, o których mowa w lit. a);
  - c) podjęcie odpowiednich działań w następstwie ustaleń wynikających z procesu wzajemnej oceny;

▼ M1

d) publikowanie odpowiednich sprawozdań na temat wyżej wymienionego procesu oraz jego głównych wyników, kiedy będą dostępne rezultaty.

3. Państwa członkowskie zapewniają przyjęcie ustaleń umożliwiających rozpoczęcie pierwszej tematycznej oceny wzajemnej w roku 2017, a potem przeprowadzanie następnych tematycznych ocen wzajemnych co najmniej co sześć lat.

4. W przypadku awarii prowadzącej do sytuacji, które wymagałyby podjęcia działań w sytuacji awaryjnej poza terenem obiektu lub środków ochrony ludności, zainteresowane państwo członkowskie zapewnia zaproszenie, bez zbędnej zwłoki, do międzynarodowej oceny wzajemnej.

▼ B*Artykuł 9***Sprawozdawczość****▼ M1**

1. Państwa członkowskie złożą Komisji sprawozdanie z wdrażania niniejszej dyrektywy po raz pierwszy do dnia 22 lipca 2014 r., a następnie do dnia 22 lipca 2020 r.

▼ B

2. Na podstawie sprawozdań państw członkowskich Komisja przedstawia Radzie i Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie z postępów we wdrażaniu niniejszej dyrektywy.

▼ M1

_____

▼ B

ROZDZIAŁ 3

PRZEPISY KOŃCOWE*Artykuł 10***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 22 lipca 2011 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

▼ M1

1a. Obowiązki w zakresie transpozycji i wdrożenia art. 6, 8a, 8b, 8c i 8d nie mają zastosowania do państw członkowskich, w których nie ma obiektów jądrowych, chyba że państwa te postanowią prowadzić jakąkolwiek działalność związaną z obiektami jądrowymi podlegającymi obowiązkowi zezwolenia na mocy ich jurysdykcji.

▼ B

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą oraz każde kolejne zmiany tych przepisów.

▼B

Artykuł 11

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 12

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.